

Aan ministerie VWS
t.a.v. mw. M.M. Prins
Postbus 16056
2500 BB DEN HAAG

DATUM
14 september 2018

KENMERK
B20180914FM

BETREFT
Green deal 2018

BIJLAGEN
Onder aan de brief

CONTACT
Frits Mul

TELEFOON
06-13202315

E-MAIL
fmul@vgn.nl

Geachte mevrouw Prins,

Hierbij reageert het bestuur van de VGN op uw bestuurlijke consultatie over de tekst van de Green Deal van 10 oktober 2018. Vooraf: wij refereren aan de notitie die we op 2 augustus 2018 naar VWS hebben gestuurd met onze visie op duurzaamheid. Deze notitie voegen we volledigheidshalve onder aan deze brief toe.

De essentie hiervan wordt door de leden van de VGN onderschreven (ALV in juni 2018):

De sector ziet de noodzaak en verantwoordelijkheid om een realistische bijdrage te leveren aan de maatschappelijke doelen, vraagt daarvoor een adequate financiële ondersteuning door de overheid en verzekeraars / banken, legt de verantwoordelijkheid voor de concrete uitwerking bij de zorgorganisaties zelf en wil daarom geen landelijk format. De te nemen energiemaatregelen moeten zoveel mogelijk aansluiten bij de reguliere vastgoedcyclus van de zorgorganisatie. Op deze basis wil de sector nu eerst aan het werk. We willen niet beginnen met normen en handhaving van buitenaf. Qua ambities vindt het bestuur niet alleen de verlaging van de ecologische footprint van belang, maar ook de verhoging van de sociale footprint (de rol en betekenis en betrokkenheid van alle mensen; het werken aan een duurzame samenleving ook voor mensen met beperkingen). Daarbij stimuleert het bestuur de leden tot een inspanningsverplichting van minimaal 5% energiebesparing in de komende vier jaar; tot vermindering van kilometers met 'fossiele brandstoffen' en tot duurzame inkoop en circulaire bedrijfsvoering. Ook wat betreft een gezonde leefomgeving als terrein waar winst behaald kan worden in de duurzaamheid is de VGN ambitieus: dat ziet het bestuur als de corebusiness van de sector. Tenslotte heeft de VGN ter ondersteuning van de leden een 'platform duurzaamheid' en een 'community duurzaamheid' in het leven geroepen.

Bezoekadres
Oudlaan 4
3515 GA Utrecht

Postadres
Postbus 413
3500 AK Utrecht

T 030 273 93 00
E info@vgn.nl

vgn.nl

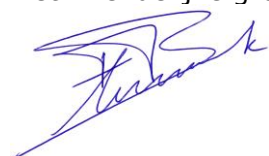
We hebben de conceptversie van de Green Deal (gedateerd bij VWS op 23 augustus 2018) vergeleken met de visie van de VGN van 2 augustus. Op basis daarvan concluderen we dat drie punten aandacht behoeven:

1. De visie van 2 augustus (bijlage) wordt integraal als bijlage bij de Green Deal opgenomen. Daaraan hecht het bestuur.
2. We attenderen op de grote financiële impact van de duurzaamheidsmaatregelen op de sector. In vergelijking daarmee zijn de financiële toezeggingen van het Rijk, van de Banken en van de Verzekeraars slechts magere toezeggingen. We hebben begrip voor de begrotingsdiscipline bij het Rijk met betrekking tot tussentijdse convenanten en zullen daarom gaandeweg het traject met u in gesprek blijven over een adequate financiering van de kant van de overheid (c.q. VWS). Maar de teksten van de Banken en van de Verzekeraars vindt het bestuur voor een gezamenlijke deal wel erg mager. De discussie over het verkrijgen van middelen wordt hierdoor niet vergemakkelijkt. Iets ruimhartiger toezeggingen zou het enthousiasme bij zorgorganisaties zeker doen toenemen.
3. De Green Deal biedt de mogelijkheid aan individuele zorgorganisaties om ook mede te ondertekenen als ze een eigen ambitie hebben omtrent duurzaamheid. Het bestuur van de VGN is van mening dat het beter is dat de brancheorganisaties een landelijke Green Deal ondertekenen en dat individuele organisaties regionale convenanten tekenen. Dat bevordert de duidelijkheid en geeft een scherper beeld van ieders verantwoordelijkheid. We zullen dit ook als zodanig met de leden van de Vereniging communiceren. Dat laat onverlet de eigen keuzes die leden hierin kunnen maken. Overigens vormt dit punt voor ons geen belemmering om mede te ondertekenen.

Het bestuur zal in de persoon van mevrouw G. Prins (vicevoorzitter van de Vereniging) op 10 oktober de Green Deal ondertekenen. Tevens zal het bestuur in september de leden uitgebreid over de visie en de aanpak informeren. Deze informatie is uiteraard in lijn met de in deze reactie geschreven opmerkingen.

Tot slot: we zetten graag de tot nu toe vruchtbare samenwerking tussen u en ons en de overige betrokken partijen voort. Slechts in gezamenlijkheid zullen we voldoende resultaten kunnen behalen.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Frank Bluiminck', written over a light blue horizontal line.

Frank Bluiminck
Directeur

Bijlage

Tekst van de VGN voor de Green Deal oktober 2018

Premisse

De Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland is de brancheorganisatie in de gehandicaptenzorg en telt ruim 160 leden, zorgorganisaties die ondersteuning bieden aan mensen met beperkingen. De leden van de VGN hebben 'duurzaamheid' hoog in het vaandel: duurzaam in de zin van de verlaging van de ecologische footprint (een zuinig gebruik en goed beheer van de aarde), maar ook in de zin van de verhoging van de sociale footprint (rol en betekenis voor alle mensen die leven op deze aarde). De VGN werkt aan een duurzame samenleving voor mensen met een levenslange en levensbrede beperking. De gehandicaptenzorg neemt daarmee een eigen plaats en dynamiek in bij duurzaamheid.

Duurzaamheid in de gehandicaptenzorg beperkt zich niet tot zorgaanbieders die gebouwen energiezuinig maken. Daarvoor is zeker het gedrag van rond de 170.000 medewerkers van belang. Maar in de sector leven, wonen en werken ook ruim 200.000 cliënten met een verstandelijke e/o lichamelijke e/o zintuiglijke beperking. Zij willen én kunnen naar vermogen een bijdrage leveren aan energiebewust gedrag. Het aanleren van dat gedrag vraagt bij een verstandelijke beperking meer dan gemiddeld tijd, maar het bevordert wel energiezuinigheid (een bijdrage aan de samenleving). Maar het aanleren van gedrag bevordert ook het welbevinden van de cliënt zelf. Ook dat is een bijdrage aan de samenleving. Bij zo'n aanpak (richting een energiezuinig en duurzaam leven) met 200.000 cliënten bereiken we ook nog eens rond 400.000 ouders of familieleden en verwanten. Tel daar de 170.000 medewerkers bij: het is de werking van een 'duurzame olievlek' met een uitstralend effect naar bijna 800.000 burgers en vandaaruit naar de hele samenleving. Kansen te over voor een bijdrage aan duurzaamheidsbeleid vanuit de gehandicaptensector.

Zo wil de VGN de verduurzaming in deze brede zin actief bevorderen. Dat reikt verder dan CO₂-reductie en energiebesparing: het gaat over gedrag en beïnvloeding van gedrag. Vanuit deze premisse ondertekent de branchevereniging graag een Green Deal met andere partijen en met de overheid. Het doel van zo'n Green Deal zien we in het perspectief van deze premisse: een realistische en passende bijdrage leveren aan de wereldwijde duurzaamheidsopdracht, waaraan ook de Nederlandse

regering zich verbonden heeft. Als organisaties én als burgers voelen en nemen de leden van de VGN deze maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Duurzaamheidsterreinen

Het ministerie van VWS heeft de volgende vier terreinen voor de Green Deal benoemd en op elk van deze terreinen formuleren wij enkele speerpunten waaraan de branche zich wil committeren. Per speerpunt volgt dan vóór het einde van 2018 een kort uitvoeringsplan.

Energietransitie/CO₂-reductie.

- De VGN laat in 2019 10 leden een 'duurzaamheidsscan' uitvoeren volgens de methode van ISO-26000. Deze duurzaamheidsscan fungeert als kapstok voor het brede thema duurzaamheid, zodat duurzaamheid in de hele organisatie verankerd wordt. Dit als een voorbeeld, waar alle organisaties in feite naar toe moeten groeien.
- De VGN motiveert en stimuleert alle leden om tenminste een energiescan (nulmeting qua energiegebruik) uit te voeren. Op basis van deze nulmeting wil de VGN de leden aansporen tot een inspanningsverplichting per organisatie, om in de eerste twee jaar na de nulmeting 1% per jaar aan energie te besparen. In de twee jaren daarna nog eens 1.5% besparing per jaar.
- De VGN motiveert de leden om bij vervoer van cliënten zoveel mogelijk over te gaan tot elektrisch rijden. Ook bij woon-werkverkeer stimuleren we de leden om steeds minder kilometers met fossiele brandstof te rijden (meer openbaar vervoer, meer elektrisch rijden).
- De VGN stimuleert samenwerking tussen instellingen, woningcorporaties en gemeenten, om lokale afspraken te maken over de aanpak van het verduurzamen van wooneenheden. Landelijk gezien bestaat het gebouwenbestand voor 60% uit eigendom en voor 40% uit huurpanden. Instellingen kunnen niet verantwoordelijk gesteld worden voor de verduurzaming van huurpanden (wel voor eigendomspanden), maar samenwerking tussen corporaties (eigenaar van huurpanden), gemeenten (gasloos maken van wijken) en instellingen is een conditio sine qua non.

Circulaire bedrijfsvoering.

- De VGN stimuleert de leden tot duurzame inkoop.
- De VGN stimuleert de leden tot afvalscheiding voor zover dat nog niet gebeurt (met name plastic scheiden van restafval).
- De VGN zoekt enkele pilots om bij nieuwbouw en renovatieprojecten zoveel mogelijk hergebruik van oude materialen toe te passen. In het verlengde hiervan ligt het circulair bouwen.

Verminderen van medicijnresten in het water.

- De VGN stimuleert instellingen om met apothekers afspraken te maken om zo min mogelijk medicijnen te verkwisten en om medicijnresten altijd te retourneren naar de apotheek.
- De VGN zal informatiebijeenkomsten en studiedagen van het RIVM bij de leden onder de aandacht brengen.

Bevorderen van een gezonde leefomgeving.

- Het betreft in essentie corebusiness van de leden van de VGN. De branche bevordert bij de leden de in de premisse genoemde sociale duurzaamheid. Enkele specifieke voorbeelden van hoe het gedrag van medewerkers en cliënten beïnvloed kan worden rond het energiebewust leven en werken, zal de VGN onder de aandacht brengen (o.a. de groene meter boom). Dit straalt uit naar familie en verwanten en levert als zodanig een extra bijdrage aan de sociale footprint.

Tot slot

Vanuit de premisse (ecologische én sociale footprint) heeft de VGN hierboven de acties benoemd waaraan we ons committeren en waarvoor we onze leden willen stimuleren.

Dat doen we via een recent opgericht 'platform duurzaamheid VGN' voor onderlinge uitwisseling, via inspirerende bijeenkomsten en via studiedagen.

Er is echter ook adequate financiering nodig:

- van de kant van de overheid via de NHC en subsidies;
- van de kant van banken door een lagere rente voor duurzaam beleid bij instellingen;
- van de kant van de zorgkantoren via een gunstige contractering voor instellingen die zichtbaar aan de sociale footprint (cliëntbelang) werken.

Begrijpelijkwijz zal er vroeg of laat gemonitord worden op resultaten. De VGN wil dat er op landelijk niveau gemeten wordt; de eerstkomende vijf jaar doen we dat niet op instellingsniveau. De gehandicaptensector werkt vooralsnog vanuit de visie: we willen dit en we gaan ervoor; niet vanuit het juridisch moeten, met toezicht en handhaving vanuit de overheden.

VGN
Utrecht
02 augustus 2018